

רפת כפר סילבר הקפדה על ערכים לצד עבודת כפיים

ראובן זלץ

כ-80 בני נוער עובדים במהלך השבוע ברפת כפר סילבר וזה עניין כלל לא פשוט. שמירה על הרגלי עבודה ושגרת חליבה עם כמות כזו של עובדים. דן פיין, מרכז הרפת אומר לנו "זה בהחלט מאתגר אך צריך לזכור כי אנו מפעילים כאן רפת חינוכית על כל המשתמע מכך"

בשנת 1956 כשהוקם כפר הנוער סילבר ע"ש ד"ר אבא הלל סילבר, בתמיכתו של ראש הממשלה דאז, דוד בן גוריון, אחת מהמטרות העיקריות שלו היתה, חינוך בני נוער לעבודה והתיישבות חקלאית. כיום כפר הנוער הוותיק ממשיך במסורת ובתחומי קיים משק חקלאי גדול הכולל גם רפת. הרפת הוקמה בשנת 1960 בעזרת הסוכנות היהודית וכיום יש ברפת 73 חולבות, סה"כ 85 פרות, 66 עגלות לתחלופה, מכון 16 עמדות 2 חליבות ביום, מכסה כמיליון ליטר חלב משווק לתנובה, המזון מסופק מקבוצת יבנה. דן פיין מרכז הרפת בן 36 נשוי לאנסטטיסיה, ולזוג שתי בנות, המשפחה מתגוררת בכפר סילבר. דן, בוגר מדרשת רופין במגמת בעלי חיים ועבד ברפתות מסחריות בקיבוצים שונים ולפני כארבע שנים קיבל את ניהול רפת כפר סילבר "עניין אותי מאוד לשלב הדרכה וחינוך דרך העבודה ברפת עם בני נוער".

שגרת היום

על שגרת היום מספר דן "אנחנו מתחילים לעבוד ב-07:00 הנוער מגיע ב-08:00 ומתחילים חליבה עד 1000 הילדים משתחררים ואנחנו ממשיכים בעבודות, הזרעות, טיפולי רופא. באחת מגיעה קבוצת נוער שהיא לא חולבת אך מקרבת אוכל ועוסקת בניקיון מכון ועבודות נוספות. חליבת ערב מתחילה ב-20:00 עד 22:00". ברפת עובד גם מאור אביטל במקור מאשקלון שהשתחרר מצה"ל לפני 7 חודשים והחל לעבוד ברפת "התחלתי לחפש משרה בעבודה חקלאית ובסופו של דבר התקבלתי לעבודה בכפר ואני מרוצה לאללה. מתגורר בכפר ואני רואה את עצמי מתקדם בענף". אמיר באוטר מקיבוץ גבעת עוז, עושה שנת שירות בכפר סילבר, אחד מתוך 12 השינשינים בכפר. אמיר "התחלתי לעבוד מתחילת אוגוסט

ההתמודדות היא בעיקר בחינוך הנוער לעבודת כפיים, יש כל מיני דברים נוספים כפחד מהחיה, מהריח

דגש על חינוך ועבודה. דן פיין

כפר סילבר

בית הספר כיום הוא שש-שנתי ומורכב משלושה בתים: בית התמר - כיתות ז'-ח', בית הרימון - כיתות ז'-ט' ובית התאנה - כיתות י'-י"ב. המגמות הטכנולוגיות בכפר נסגרו. נפתחה תוכנית עתידיים (י'-י"ב) ונפתחו כיתות מופ"ת (ז'-י"ב). במשק החקלאי נעשתה רפורמה ברפת. הוקמו חממות מתקדמות של צמחים ומטעים אקזוטיים, דיר, כלבייה ופנסיון כלבים, פרדס לצד גידולי שדה וגן זואולוגי. הוקמה מחלבה ליצור גבינות עיזים. ענפי המשק החקלאי משמשים מעבדה לפרויקטים ועבודות גמר של התלמידים בכל הכיתות.

מה הסיכוי לדעתך שבעתיד אחד מבני הנוער יחזור לעבוד בענף בעתיד?

"תראה, יש כאן נער המתגייס ליחידה קרבית ועובד כשלושה חודשים בדיר כחלק מהחלטתו להחזיר לכפר על תרומתם לגיבושו כנער. על העתיד אני יכול רק לומר שאנחנו כאן

ברפת ולומד הרבה תוך כדי עבודה, אני כיום בתפקידי אחראי עדר עם כל מה שמשמע מכך וכמובן להיות עירוני לכל מה שקורה. בעתיד אולי ארצה לבדוק להמשיך בענף, מה שבטוח זה פתח לי את עולם הרפת". ויש כמובן 80 בני נוער, פגשנו שניים מהם, את אורד גולן בן 15 ממושב כוכב מיכאל שאמר לנו "תכל"ס הרפת זה הדבר שהכי עניין אותי, זה כייף לעבוד עם חיות גדולות וכל יום לומדים דבר חדש, העבודה מאתגרת ומעניינת ואין ספק כי נגלה לפני עולם חדש". יאיר רון בן 15 ממושב תלמי יפה "בהתחלה לא כל כך רציתי לעבוד ברפת, חששתי מהריח, אבל אורד שכנע אותי לבוא והיום אני ממש נהנה, זה כייף גדול ומי יודע, אולי בעתיד אחזור לזה, בכל מקרה זה תחום מעניין ומאתגר והעבודה עם בעלי החיים מלמדת אותי לא מעט". כאמור כ-80 בני נוער עובדים במהלך השבוע ברפת ולמעשה זו בעצם כוונת המייסדים, לגרום לבני נוער להגיע לעבודה חקלאית ולנסות למשוך אותם לתחום זה. עניין לא פשוט בעידן שבו אנו חיים, אך עדיין, עצם העבודה בענפי החקלאות, פותח צוהר לבני הנוער.

רפת חינוכית

דן פיין מודע לאתגר לתפעל רפת שחרטה על דגלה, חינוך ערכים, עבודת כפיים ולצד זה להצליח להפעיל רפת איכותית. דן "תשמע, אין ספק שמדובר בסוג של שליחות, עבודה חקלאית כיום איננה מובנת מאליה ובני הנוער נחשפים לעיתים, לראשונה לענפי החקלאות. הנהלת הכפר שמה דגש גדול על נושא החינוך לעבודה וגם כאן ברפת זה לא שונה. יש לי את הצוות הבוגר שזו הדרכה נפרדת והיא יותר אינטנסיבית, יש גם את ההדרכה משה"מ שזו הדרכה מעמיקה יותר. מבחינת הילדים, אז זה בעצם כיתות מ-ט' והלאה ואיתם עיקר העבודה היא בחליבה ואם מזדמן להעמיק יותר, כולל הדרכות והסברות אז זה נעשה במסגרת השעות שלהם כאן. חוץ מזה שאני מגיש לבגרות ביחידה אחת ברפת. אסור לשכוח כי אנחנו מקפידים כאן על ערכים, מוסר עבודה, יחס לבעלי חיים. אל תשכח שזו עבודה פיזית וכיום הנוער ברובו לא ממש עוסק בעבודות פיזיות וזה לדעתי חשוב מאוד להתפתחות הנוער וגיבושו לקראת העתיד. יש לנו כאן את החוק שעובדים ללא טלפונים וזה בעצם המקום היחיד שבו בני הנוער מגיעים באמת לעבודת כפיים קשה. פעם בחודש בוחרים חניך מצטיין המקבל תעודת הערכה כחלק מהרצון שלנו להעצים ולשפר את הנוער כבני אדם".

מה הקשיים מעבר לשמירה על שגרת החליבה?

"תראה, זה לא פשוט לתפעל 80 בני נוער בשבוע ברפת החייבת לשמור על שגרת עבודה ואיכות החליבה וכמובן תוך דגש על רווחת הפרות. אך כשאני מדבר על מוסר העבודה אני ראשית דורש מעצמי ומהצוות הבוגר. ההתמודדות היא בעיקר בחינוך הנוער לעבודת כפיים, יש כל מיני דברים נוספים כפחד מהחיה, מהריח. יש לזכור שחלק מבני הנוער באים מבתים ששם הם לא היו רגילים לעבודה וכאן אנחנו מקנים להם את הערך של עבודה וחינוך להקניית ערכי עבודה לקראת העתיד".

ממשק הזנה?

משתמשים במקרב מזון כארבע פעמים ביום ובנוסף בני הנוער מקרבים בעבודה ידנית במהלך היום. בני הנוער עושים גם מדידת עגלות לטובת הזרעה עונה ויש לנו גם תצפית דרישות המבוצעת יום על ידי החניכים כשהמטרה היא שיפור הפוריות בעדר".

עבודה מאתגרת ומעניינת. אורד ויאיר

אנחנו כאן בכפר, פותחים צוהר לבני הנוער לענפי החקלאות ומי יודע, אולי בעתיד חלקם ישובו לעסוק בזה

בכפר, פותחים צוהר לבני הנוער לענפי החקלאות ומי יודע, אולי בעתיד חלקם ישובו לעסוק בזה."

הרפת מרוויחה?

"לשמחתנו הרפת היא ענף מרוויח בכפר ואנחנו עם רצון להשתפר. לפני שנתיים קנינו ציוד חליבה חדש מ-scr כמו גם שדרוג תשתיות ברחבי הרפת, חמישה מאווררים הליקופטרים ואני מקווה נמשיך להשקיע ולהשתפר בעתיד. בסוף צריך להבין כי זו רפת חינוכית וזה בעצם הדבר החשוב כאן, מעבר כמובן לשמור על איכות הרפת מבחינה מקצועית. בשנת 2018 ולאחר עבודה קשה יחד עם ריימונד כיום מנהל הדיר בכפר הגענו למצב שעברנו את מכסת החלב בכ-100 אלף ליטר ובשנה האחרונה עמדנו במכסה."

אתה מרגיש את הקשיים העוברים על הענף?

"לא ממש, אני כן מודע ועוקב אך כרפת של כפר נוער אנחנו מסתכלים על זה כערך חינוכי לפני הכל ורק אחר כך בפרמטרים כלכליים." ▲

2 חליבות ביום. המכון ששודג